

Momusklanken. Gedichten in 't Maastrichts, Nederlandsch en Fransch

G.D. Franquinet

bron

G.D. Franquinet, *Momusklanken. Gedichten in 't Maastrichts, Nederlandsch en Fransch*. Drukkerij
Leiter-Nypels, Maastricht 1883

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/fran023momu01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

Twie Auw Momus-leedches.

1. Momusvreúgd.

Euse President te ieren
Daomét maak ich mi begin,
Dee maan zal ich altijd vieren
Zoe lang es ich Momus bin.
Vieren hei, en vieren dao, *Bis*.
Ubi bene, ibi patria, *Bis*.

Geer zult allemaol wel weten
Dat veer ziin e bitsche gek,
Good van drinken en van eten
En dao bij get los van bek.
Gekken hei en gekken dao, *Bis*.
Ubi bene, ibi patria! *Bis*.

Veer ziin hoeg gelierde hieren;
 Me vindt gaar gein ezels hei,
 Niemand hoof^t us get te lieren,
 Komt mer nao de Momezij.
 Gein ezels hei, gein ezels dao, *Bis*.
 Ubi bene, ibi patria! *Bis*.

Veer húbben en meuleⁿ zonder wind,
 Wind kump hei ouch neet van pas;
 Ze weurd gedreven door e lint,
 Hauwt uch aon die meuleⁿ vas^t.
 Geine wind hei, geine wind dao, *Bis*.
 Ubi bene, ibi patria! *Bis*.

Dao ziin van die grutse flappen,
 Wie men euveraál er's vindt;
 Me zuut ze door et perrek stappen,
 Verkoupeⁿ dao get kale wind.
 Gein flappen hei, gein flappeⁿ dao, *Bis*.
 Ubi bene, ibi patria! *Bis*.

Eind'lik kump de schoenste lier
 Die veer éllef húbbeⁿ gemaak^t,
 Gef^t den ermen eeder kier
 Dat dao geinen aon verzaak^t.
 Veur ermen hei, veur ermeⁿ dao, *Bis*.
 Ubi bene, ibi patria! *Bis*.

F.S....

1841.

2. De Momusmúts.

Dee get tristig zou ziin
Kump nao de Momezij,
Dao vindt er veul gekken
Plezeerig en blij,
Tra la la, enz.

Veer drageⁿ drei kleuren,
Die stoon us zoe good,
En dee ze neet dreug^t
Heet gei Momusseⁿblood,
Tra la la, enz.

Et wit is zoe helder
 Es maon- en zonleech^t,
 Et brink^t us onschuldig
 Veúl vreúgd in Mastreech^t,
 Tra la la, enz.

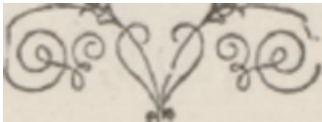
Et roed dat geer zeet,
 Dat wet eederein,
 Beduidt et verlangen
 Tot vrundschap ond'rein,
 Tra la la, enz.

Et greun is de hoop
 Dat vraog^t uch zoe blij
 Te zörge veur eindrach^t
 Dan greuit de Momezij.

Numt al' maol eur glaas
 En zet 't aon de mond
 En roop^t et zal leven
 Eus Momusverbond,
 Tra la la, enz.

G.A.S.

1841.

Mastreechter lier.

Momus 4 × XI jaorig jubilei.

Momuskinder! laot us zingen,
Laot dit jaor, verheúgd en blij,
Us plezeer en fiesteⁿ bringen,
Momus viert zen Jubilei!

Veer maol éllef jaor ziin striken,
Sints dat op St-Pieters grond,
Tot gelúk van erm en riken,
Momus es klein keend ontstond

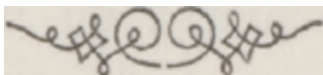
En dat keend heet bliveⁿ greuien,
 't Waos gezond, vol levenskrach^t;
 Daorum zeet geer 't ouch noe bleuien
 In zen volle fleur en prach^t.

Chariteit, kuns^t en plezeeren
 Woorteⁿ door ziin hand verspreid,
 En et zaog, al lachenteeren,
 Neêr op aal wat heúm benijdt.

Laot ouch valscheid, haat, partijen
 Hei, tot onier van Mastreech^t,
 Alles in twee kampeⁿ scheien,
 Toch nog schijnt eus Momusleech^t.

Boven twiedrach^t hoeg verheven,
 Schittert, blink^t de Momuskroen,
 In de krach^t van bleui en leven
 Met heúr peerleⁿ, rijk en schoen!

OET DE MOMUS-ALMANAK VEUR 1883.

Mastreechter klanken.

Mastreechter klanken,
die kommeⁿ neer
eus weeg umzweven
op ingleⁿveer.
Veur mooiersleefde,
deen hiemelschiin,
wat taol zou kunnen
zoe zeut wel ziin?

Mastreechter klanken!
eus hart dat hoort
ze 't ierste stam'len
e leefdewoord.
Veur zielsgeveulens,
zoe bevend fiin,
wat taol zou konnen
zoe riik wel ziin?

Mastreechter klanken,
die schalleⁿ rond,
es vreúgde schatert
oet hart en mond.
Op vrundschapsfiesten,
bij glazer wiin,
wat taol zou konnen
zoe lústig ziin?

G.D. FRANQUINET.

Chariteit.

'T is winter!... en nao danspartijen
 Comedies, fiesteⁿ, vol plezeer,
 Zoot me de rikeⁿ lústig rijen....
 Wat scheelt hun snie of regeⁿweer!
 Wat zouwen zij van kauw toch klaogen,
 Ze ziin verwerremp, good gekleid,
 Ze húbben eteⁿ, wie z'et vraogen:
 Van elend ziin z'altiid bevrijd!
 Allein mer vreúg^d steit hun te wachten
 In die te korte winterdaog;
 'T is mer 'nen droum, die winternachten,
 Woein me niks es blijdschap zaog!!

'T is winter!... en gei stúkske kolen
 Um op dee kauwen heerd te doen,
 Gei centche mie um broed te hoolen,
 Gei werrek mie... en geine loen!
 En kamer... nein! e schop van planken,
 En daak woe snie en wind door drink^t,
 In enen hook, drei kinder, kranken,
 Die 't doedzweit oppe veurkop hink^t....
 En vast daoneven, haaf bevroren,
 Dao waak^t de vrouw die kritend zeet:
 'Wielang nog moot dee winter doren!?
 'Dat God mét us compassie heet.

Geer rikeⁿ, kós^t geer mer ins weten
 De elend, die alwijn regeert,
 Wie mennig schúpsel kleier, eten,
 Get stokes en e béd mankeert....
 Mét vreúgde zoudt geer wélleⁿ geven,
 De chariteit is toch zoe schoen!
 Want zij brink^t troes^t in 't minseⁿleven,
 En gief^t heinaomaols ieuw'ge loen!

LAURENT POLIS.

Laot klinkeⁿ de glazer.

Laot klinkeⁿ de glazer en schuimeⁿ de wiin,
 laot al de plezeeren
 us bliveⁿ regeeren,
 zoe lang es eus harter geveulig nog ziin.

Dao lok^t us jao alles tot vreúgden en lach!
 de blommeⁿ die bleuien,
 de vrúchteⁿ die greuien,
 de stareⁿ die glinstereⁿ blij in de nach^t.

Veur us schijnt de zon mét heúr straolende kroen,
 en lachend belaooven
 us lekker te laoven
 de droeveⁿ die sapig zich kleureⁿ zoe schoen.

Veur us, jao, dao zingeⁿ de vögel zoe zeut,
 veur us ziin de lonken,
 wie vurige vonken,
 boe' meidsken heúr oug mét verleietig gleuit.

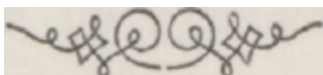
Woerum aon de vreúgde dan kiereⁿ de rúk?
 God heet ze gegeven
 veur us in et leven
 es spiegel te deeneⁿ van 't hiemelsgelúk.

Woerum dan geslaof^d en zoe kneisetig kraank
 gezúch^t en gekreten?
 Nein, laot us geneeten
 mét krollende zin en in lustigen daank.

Want 't leven is kort en getéld ziin eus daog:
 Dao helpeⁿ gein klachten,
 en mörgeⁿ dan wach^t en
 dan grijnt al de gapende koul die us vraog^t.

Dus klink^t métte glazer, laot schuimeⁿ de wiin,
 laot al de plezeeren
 us bliveⁿ regeeren,
 zoe lang es eus harter geveulig nog ziin.

G.D. FRANQUINET.

't Geld.

Noe sedert zoe veul doezend jaoren
 Dat eeder et gelúk bejaog^t,
 Is tao wel ene mins geboren,
 Dee nooit de geldzúch^t heet geplaog^d?
 Is tao wel ene mins te vinden,
 Dee oeit de gekheid heet gegad
 Van dich onder ziin veut te trêien,
 Goud, hiemelsen en hélse schat?

De bis te sleutel van eus daoden,
 Dee nooit zich brik^t of zich vermis^t,
 De bron, woe me zich in kan zuuvren,
 Wie voel en zwart dat men ouch is,
 Den alderfijnsten draod van 't leven,
 En woe toch alles vas^t aon hink^t,
 De traon die, aon de zon ontvallen,
 En blom deit wassen woe ze sprink^t.

De schépper bis t' en de verdelger
 Van aal wat op dees wereld troent,
 De wargeis^t, dee de deúg^d en d'onschúld
 Mét roezen en met niet'leⁿ kroent;
 Den Ingel bis t' en ouch ten Duvel,
 Woe veur dat eeder beit of beef^t;
 De God van al de valse Goden
 Dee zoe lang es ze waoren leef^t.

Wat zégder weer van die tirade?
 Dat heit ich sprekeⁿ wie e book!
 Gaot toch te wíit neet in eur dinken:
 En ei te veúl bedúrf^t te kook.
 Ich wél in et gehiel neet zéggen
 Dat men et geld vermeieⁿ moot;
 Ich hauw neet van e kremplik leven,
 En vétte beúrs deit altiíd good.

Veel mich toch ins ein oet ten hiemel,
 Ze kwaom mich excellent te pas;
 Ich leet men kruuntsches neet beschumm'len
 In en voul touwgesloteⁿ kas.
 Neet tat ich z'achtrein op zouw maken
 En daadlik mich tao nao verhong;
 Ich doog et buulke langer dooren
 En leefde wie 'ne brave jong.

Ich mós en huiskeⁿ boeten húbben,
 Modest en propel gemeubleerd;
 En wei mét enen hoof te neven,
 E scheeske mét e snagger peerd,
 Gezonne wiin in mene kelder
 E bōutjen altiíd eveⁿ vét,
 En koppel vrinden aon men taofel
 En en leef vrouw veur mi verzét.

Den interes^t zouw mich neet plaogen;
 Ich bleef altijd wie dat ich bin
 En nooit zouw ich aon iemand zéggen:
 Doe hébs te veúl en ich te min.
 D' ambitie zouw mich gaar neet kwéllen,
 Ich weit wie dat ze 't hart verlieg^t,
 En nooit zouwder mich hureⁿ zéggen:
 Doe zits te hoeg en ich te lieg.

Bevrijd van al de gekke driften,
 Die d'oerzaak ziin van eus verluus,
 Leefden ich hierlik op men slufkes
 Verwijderd van 't stadsgedruus;
 En onbekummerd en gelúkkig,
 Zoe lang es mer e stúkske broed
 Mich euverbleef um mét te deilen
 Aon ander minsen in den noed.

En kwaom mich Slevenier dan hoolen,
 Wel ich ontvong em kort en good,
 En sloog me schúldbook veur em open
 Mét e gerús^t en stél gemood;
 En nao en bondige kwitantie,
 Die er mich ongetwifeld gaof,
 Maakden ich stéllekes me pekske
 En trok gezegend met em aof.

Zoe eindigde zich taan me leven
 Opte bestumde klokkeslaag,
 Wie eneⁿ schoeneⁿ zeuten aovend
 Nao eneⁿ schoeneⁿ wermen daag;
 Wie et gezank van eneⁿ vogel,
 Dee, in e beter nés^t verwach^t,
 Stél oette bosch, dee zich ontblajert,
 Weg vluig^t bij 't valleⁿ van de nach^t.

De nach^t, de deed!... twee zwarte spoker,
 Woe mennig mins veur beef^t en krit!
 Wee wét wat ouch onder hun vleugels
 In d'ieuwigheid verborgeⁿ zit?...
 Ontwaak^t me nog of blijf^t me slaopen?
 Steit me nog op, es me dao lik^t?
 Ah! dee dat stéllig kos bewizen,
 Dee storf meschien van vreúg^d of schrik.

Um die twee vraogen op te lossen,
 Wie dékwils héb ich neet te beuk
 Van auw en hedendaogse schrijvers
 Mét drif^t doorblajerd en doorzeuk^t!
 Den titel droog in gouwe létters:
 Verleechting en verbeterenis;
 En 't léste blaad, wie al de blajer:
 Onwetendheid en duusternis.

Wie dékwils héb ich ouch te kérken
 Neet aofgewandeld daag en nach^t,
 Um ins oetten altaor t'ontvangen
 Et teiken dat ich nog verwach^t!
 En, onvoldoon, mich taan begeven
 Nao e verlaoteⁿ kérrekhof,
 Woe dat te gooieⁿ métte koeien
 Vereinig^d liggen in et stof,

En dao, met traonen in men ougen,
 En d'erm geslagen um e kruus,
 Tot al de doeieⁿ die dao rúsdén
 Geroopeⁿ door et windgedruus:
 Komp!... op eur doorgelokeⁿ graver
 Dat mich et hiemelsvuur versleit,
 Mer, dat ich toch ins veur me sterven
 Eets, eets van eur geheimeⁿ weit!

Mer nein! nein! al die graver zwegen,
 Pront wie de kërken en de beuk;
 De witte g'reemsels bleveⁿ liggen
 En reurdeⁿ zich neet in de heuk;
 Ich hoort niks es et bang gekletter
 Van enen uil dee um mich vloog,
 En zaog niks es e dwaolend leech^tske
 Dat rech, op nao den hiemel sloog.

Dat leech^tske, zouw dat neet somwijle
 En goddelikke maoning ziin?
 De wink op en touwkomstig leven,
 Wat doorstraolt in dee flauwe schiin?
 De zaod van en verhever schépping,
 Dee aander wereldeⁿ bevrúch^t?
 De vonk die ins en staar zal weerden
 Nao heúr volbrachte hiemelvlúch^t?

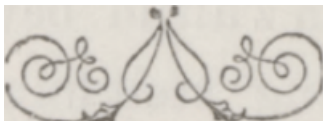
Da's meugelik!.., gaot toch neet dinken
 Dat ich tao mie es uch van kin!
 Alles is duuster en onzeker,
 Et einde pront wie et begin.
 De boum wét neet wee dat em plantte;
 Et blaad wét neet woe dat et wêit;
 De mins leef^t in dezelve twifel,
 Woe dat er zich ouch kiert of drêit.

Mer tússe et begin en 't einde,
 Beperk^t in ene vaste krink,
 Ontwikkelt zich et minseleven,
 Haaf hiemels en haaf aords geschink,
 Dat eeder heet van God ontvangen,
 Um volgens zine staot en stand,
 Aon 't algemeen gelúk te wërken
 Van 't minsdóm of van 't vaderland.

Loaver daan eus kortstondig leven
Inlichten opte béste voet
En, zonder aon et koed te dinken,
Us altiit hauweⁿ bij et good;
Opdat ver stél en zaolig sterven,
En dat us Gods bermhertigheid
Die langgewinsde rús^t maag schinken
Die alles toch te boveⁿ geit.

TH. WEUSTENRAAD.

(Uit 't onoetgegeveⁿ gedich^t: *Beiweeg nao Scherpenheuvel*.)

De braven ambachtsman.

Van jongs af aon wis^t ich te lieren,
 't Mastreechter spreekwoord good te ieren:
 'Scheunmeker, hauw dich bij den leis,
 Dat is et béste waste deis.'
 Drum zulder niks van mich vernummen
 Woe veur ich mich te hoeg moot stummen,
 Me'ch wél uch zingeⁿ wie ich kaan
 Noe van 'ne braven ambachtsmaan.

Déks huur ich links en rech^ts vertéllen:
 Ich zou wel dit of dat ziin wéllen!
 Want wie dat in de wereld geit,
 Dao's niemand dee ze vak aonsteit.
 Mer woe ich ouch héb rondgekeken
 En alle staoteⁿ vergeleken,
 Dee ich 't gelúkkigs^t neumeⁿ kaan
 Dat is de braven ambachtsmaan.

't Is Maondag, en de klok van zeven
 Heet pas de oor nog aongegeven
 Of heer begint zen week mét mood
 En daadlik geit ze werrek good.
 De Zondag zeuk^t heer door te bringen
 Neet in de kroeg mét drank en zingen,
 Mer wie dat gaans allein mer kaan
 De gooie, braveⁿ ambachtsmaan.

De christendeúg^d wis^t heer sints jaoren
 Aon ordelik plezeer te paoren;
 En viert de Zondag wie em God
 Heet veurgestéld in zi gebod.
 Dan rús^t heer oet van al et wérken;
 Me zuut em zi verzét bepérken
 Tot vreúgde die em passeⁿ kaan,
 Die van de braven ambachtsmaan.

Zen kamer, dat is zinen hiemel;
 Heer vindt zich t'hoes in dat gewiemel
 Van kinder die, gezond en fris,
 Neet weteⁿ nog wat elend is,
 Mer die 't gelúk al konneⁿ lezen
 Op mooier heúr tevreie wezen,
 Die altijd van heúm zéggeⁿ kaan:
 Wat gooie, braven ambachtsmaan!

En es betaoldaag is verscheenen,
 En 't geld wat heer wis^t te verdeenen,
 Heúm klinkend dao weurd veurgetéld,
 Geluift dat taan et hart em zwélt.
 Daan is heer trots door de gedachte
 Dat vrouw en kinder blij em wachteⁿ,
 En eederein vertelleⁿ kaan:
 't Is ene braven ambachtsmaan.

Geluíf^t mich, vrindeⁿ, laot ze praoten,
Die bluffers, die uch ander staoten
Beschriven es e paradiis!
Bepaold, die lui en ziin neet wiis.
't Gelúk tat zit neet bij de riken;
Es die ouch met hun duiteⁿ priken,
Dao's geine dee em weerd ziin kaan:
De gooie, braven ambachtsmaan!

LAURENT POLIS.

Ver zien us weer.

Es veer verlaoteⁿ stad en laand,
gedreveⁿ door et lot zen haand,
en vrun en auwers, gaans bedrú^t,
us winseⁿ zegen en gelúk,
dan wijs^t de hoop in gouwe leech^t
us in de toukoms^t beter weeg,
en zeggeⁿ veer:
ver zien us weer!

Es, bij et jaorgetiid wat drêit,
 de geúr'ge roeseⁿblom verwêit
 en heúre schiin de zon us kort,
 en blajer valleⁿ neer, verdord,
 es 't vögelke, ie't zuidwaarts kiert,
 us zene léste zaank veriert,
 dan roopeⁿ veer:
 ver zien us weer!

En es op euse levenstroum
 de jonkheid nao et land van droum
 ze vlúchtig bootje zeileⁿ liet,
 en zij us veur altiit verliet,
 dan zien die vlúch^t ver dreuvig aon,
 dan perelt in eus oug en traon,
 en vraogeⁿ veer:
 zien veer dich weer?

En es dan aofgedrêid aon 't ind
 eus levensgareⁿ zich bevind^t,
 en d'onverbeib're doet us wink^t
 bij 't snakkeⁿ van familiekrink,
 dan deit tie leefden us nog good,
 en d'oug tot God, mét zach^t gemood,
 dan staam'leⁿ veer:
 ver zien us weer!

G.D. FRANQUINET.

Adieu aon den auwe Momustempel, op 3 April 1883.

Et is gedoon! de zaak is noe veur vas^t besloten,
 Noets weurd de wereldsgaank in zene loup gestuut!
 Onnuldig wier de traon van spiit of leid vergoten,
 Veuroet! zoe sprik^t ten tiid, den tiid dee *niks* ontzuut!....
 Den tiid, verschrik'lik woord, oet d'ieuwigheid geboren,
 Den tiid dee altijd rolt en um zich plant en mèit,
 Dee in chagrijn zoe lang, in vreúg^d zoe kort kaan dooren,
 En op wat neet mie is weer veur de toukoms^t zêit!
 Deen tiid, dee mét zen mach^t alum kan kommandeeren,
 Heet zinen iiz're wél ouch Momus opgelag^d;
 Den tempel woort te klein, de ledeⁿ mós^t me weeren,
 Veuroet, dat heer verdwijnt! want stélstand dat is nach^t!
 Veuroet, altijd veuroet! zoe heet ten tiid gesproken,

Eus ieuw is vrund van leech^t! Woe leech^t is, dao's gelúk!
 Weg métte duusternis, woe in geer hei gedoken,
 Wie in e mierennés^t verstik^t en blijf^t gedrú^k!

.....
 Woe ziin ze toch die daog, wat ziin ze lang vergeten,
 Wie, van Sint-Pieter oet, Momus de stad in trok?!
 De Hélstraot, dao woort toen zier plechtig in gezeten,
 Dao woord door gekheid, geis^t, Mastreech^t naotou gelok^t....
 Mer pas had *Charlequint* deen optoch^t wiit geprezen,
 De ierste perel nog aon Momus-kroen gebrach^t,
 Of daad'lik woort mét rech^t deen tempel aofgewezen,
 En Momus tuinde toen zen ierste levenskrach^t.
 Et plein woe eus Mastreech^t hoeveerdig kaan mét priken,
 De Vriithof, die schoen plaots, ze waos den tempel weerd!
 Die keús waos good gedoon, dat mós^t al gauw dr'oet bliken,
 Den echte Momusgeis^t waos dao gëinstalleerd.
 Tot twie maol heet me sints de múr al doorgebroken;
 Iers waos mer *eine* zaol, me naom daonao de gaank,
 En eind'lik zeker nach^t, wie 't blood get waos aon 't kooken,
 Woort van den twiede zaol de scheidsmoer aofgedaank^t!
 Da's ouch neet mie genóg!.... Wat zal me noe beleven?
 Gedwongeⁿ door deen tiid, dee mer veuroetgaank vraog^t,
 Weurd aon de Momezij en tempelhoes gegeven,
 Zoe groet, zoe schoen, zoe riik, es oets Mastreech^t get zaog.
 Deen tempel maak^t us gruuts, jao gruuts door de gedachte,
 Dat heer weurd opgebouwd oet leefde veur de zaak,
 Oet eigeⁿ beúrs en geld, mét eigeⁿ wél en krachteⁿ
 Van vrund, die hart en geis^t tot Momuskinder maak^t!
 Mê wie groet ouch de prach^t woemét me zal goon bouwen,
 Wie veúl gereef en plaots ouch 't nui lokaal belaoft,
 Wie zier dat niemand 't zich oets later zal berouwen,
 Dee dao, tot Momusglans, ze pénningsken aon gaof,
 Toch rolt mich nog en traon, 'ch bekin et, langs de wangen
 Noe, dat ich veur altiid dee zaol verlaoteⁿ gaon!

'T is zeker dat heer veúl, *zier* veúl leet te verlangen,
 Dat lijdt gein tegenspraok, en ich num geeren aon
 Dat Momusglorie lang 'nen tempel mós^t bewoenen
 Dee weerdig ouch dee naam van Momus-tempel is.....
 Mer toch nog zal gei goud, gein spiegels en gein kroenen
 Belétteⁿ dat meschien *dee* zaol ins weurd gemis^t!
 Zal de gezélligheid, die moojer van de vreúgde,
 Die hei genésteld waos, hei in dit damp'rig oord,
 Zal ouch dee gooien 't *hoes*, woein me zich verheúgde,
 Us volgeⁿ nao 't Paleis, woenaov verlan^d zoe woort?
 Deen houp van souvenirs, die schoen herinneringen
 Van Momus-jubileis, die alle élf jaor
 Us hei oet hart en boors^t et Momus-leed hoort zingen.....
 Verhuis^t dat ouch mét us? Verhuis^t dat aal te gaor?
 Veer willen 't hopeⁿ! jao, de glorie maag nog klummen!
 Ins zal dat nui lokaal ouch weêr te klein goon ziin,
 Daan zal de Momezij de Vriithof mooteⁿ nummen.....
 God wèt, dan lach^t mét us eus naogelach^t meschien!!
 ,.....
 En noe, veur good adie! et ougenblik van scheien
 Is tao; ze stoon al klaor, zij mét hun hart van stein,
 Die in 't vernielingswerk zich blindelings verblijen!
 Wat zouweⁿ zij ontzien? 't ziin brikkeⁿ mer op ein,
 Auw^d múr, auwd hout, die 't biil, mét zeker hand gedreven,
 Tot puin en stúp herleidt! Get stúp.... en weg is aal!!
 Geer Momuskinder, die mét mich deen daag beleven
 Woe op veer veur 't lés^t nog zien eus auwd lokaal,
 Laot uch tot op et boord eur glazer vol noe schinken,
 Dat us dees léste oor vindt lustig allemaol,
 Laot, vrij van zúrg, vol vreúgd, us oppe toukoms^t drinken,
 En roop^t nog ins mét mich: *Adie! doe auwe zaol!!!*

LAURENT POLIS.

De Lindeboum van Kan.

Kint geer in Kan deen auwe lin, dee tegeⁿ
de berreg, aon de klein kapel, dao steit?
Zen blajerkroen die is zoe dik dat regeⁿ,
noch zonneschiin, noch wint terdoor en geit.

Er steit nog tao es beeld van vreuger tijeⁿ,
wie op die plaats, nao eigeⁿ wétsgebod,
de rechters in de lommer en et vrije
hun oordeil spraaken onder d'oug van God.

Ins zaoteⁿ dao de schepes, alle zeveⁿ,
 - 't is lang geleieⁿ, wie'ch geschreveⁿ vond -
 um rech^t te hauwen euver doet en leveⁿ,
 terwijl rondum vol vreis et vollek stond.

E keend dat waos verdronken in den Eker,
 en einig keend, dat van en wedevrouw.
 Van d'ermeⁿ waos zij d'erremste veurzeker;
 de noed altiit had heur gevolleg^d trouw.

En noe, noe woort tie mooier, die vol leefde
 door d'elend heen getrokken had heúr wich^t,
 zen doet nog tougerekend. Aoh! ze beefde;
 koei tongen hadden heúr van moord betich^t.

En niemand spraok veur heúr; ze laog in traoneⁿ,
 die errem ziel, verlaoten en verach^t;
 mer toch, ze hoort heúr innerlik vermaoneⁿ
 en stum die'n heimelik vertrouweⁿ brach^t.

Ze zaoteⁿ dao, de schepes, alle zeveⁿ.
 De boum dee stond in volle zonnestraol;
 't waos pléchtig stèl, me zaog gei bleedje beveⁿ.
 Doe spraok de schout, en scherrep waos zen taol:

‘zoe min es 't noe in zomerhits kaan snieëⁿ
 en 't nach^t kaan ziin in vollen dageschiin,
 zoe min maag^t geer gebruik en wét versmieëⁿ
 en zal dees vrouw zich vrijgesprokeⁿ zien.’

Mer koelik had de schout tie weúrd gesprokeⁿ,
 of duuster wolkeⁿ klumden onverwach^t;
 de zonneglaans tee woort subiiit gebrokeⁿ,
 et woort al donker, donker, en 't waos nach^t.

En eeder schrikden euver wat gebeurde.
Mer wach^t! dao zaog meⁿ nog e wonder mie.
Wie kort terop de zon weer alles klaörde,
doe waos de boum gaans euverdék^t mét snie.

Noe braok et los, noe klonk et onbedwongen:
‘den hiemel sprik^t, heúr onschúld is noe klaor!’
En allemaol, de schepes mét, tie gongen
en kneedeⁿ zich in daank veur Godsaltaor.

G.D. FRANQUINET.

Et vreugjaor.

Wie prachtig steit et veld in kleuren;
Wie hartverkwikkend schijnt de zon!
't Hielal verneuit zen levenskrachten
In 't vuurbad van de gouwe bron.
Dao kroent zich eeder boum mét blajer,
Dao vúlt zich eeder bos mét zaank;
Den hiemel dee lach^t d'eerd noe tegen
En d'eerd die schik^t em lof en daank

De beek, die gist'reⁿ laog bevroren,
 Drijf^t ronkend aof wie vleuiend glaas;
 De balsemreuk van d'ierste blommen
 Klump op van oet et golvend graas;
 De goudkapel, de bij, de vogel,
 Dat vluig^t en speúlt te weeg al rond;
 Alles verblijd^t zich noe te leven
 Zoe in de loch^t es oppe grond.

De mins stik^t ouch de kop nao boven
 En staart zich op zen schatten blind;
 De geis^t van God dee veult er wêien
 In eeder wallem van de wind;
 Er is van kauw neet mie gekrompen,
 Ze blood steit neet mie stél en stiif,
 Et vleuit em roeschend door zen aojers,
 En 't hart dat sprink^t em in ze liif.

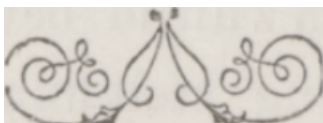
Bedwellemp door et riik geneeten
 Trêit er al stél en zwigend voor^ts
 En schúp^t te loch^t die em omkrunkelt
 Mét opgeruimde en volle boors;
 En oppe groos van d'iersten heuvel,
 Woe heúm zen wandeling nao leit,
 Zink^t heer godvrúchtig op zen knejen,
 En klump zen dankgeveul dat beit:

‘Triomf, onsterfelikke Leefde,
 Et is tiin mach^t die 't aal bezielt,
 Die deit herbleuieren en herleven
 Al wat ten tiid krink^t en vernielt,
 Die noets en wereld liet oetsterven
 Zonder en nui doen op te goon
 En altiit door volmaakter werken
 Zich deit erkinnen en verstoon

Triomf! onidelikke wiisheid,
Die alles héls in ze verband
En et bestiers nao vaste wétten
Van aon de mins tot aon de plant.
't Is tine geis^t, hoeg Opperwezen,
Dee zweef^t door 't onbegrensd Hielal
En veur 't begin tot nao et einde
Geweest is, is en bliven zal.

TH. WEUSTENRAAD.

(Oet 't onoetgegeveⁿ gedicht: *De beiweeg nao Scherpenheuvel.*)

**Allemands-vrond,
(E leedche).**

Mene snijder zag verleieⁿ:
 ‘Mer Menhier! wal weurt geer dik!
 Al eur kleier moot ich wijen,
 Mer dat is verschrikkelik!’
 En heer had neet euverdreven;
 'ch Weet woevan die dikheid kump,
 'ch Zal uch men remedie geven,
 Dat tan eeder 't zijnt tr'oet nump:
 Es keend lierden ich e veerske
 Wat ich sintert noets vergeet:
 Doeg den plich^t nao béste weet,
 Meui dich métte and'ren neet!

Weurd um mich ouch koed gesproken,
 Ich doon of ich niks verstaon;
 Heet iemand ze woord verbroken,
 Dao trék ich mich niks van aon!
 Niemand huurt mich oets chokeeren
 Oppe zon of 't regenweer;
 't Kaan mich ouch neet chagerneeren
 Dat de beúrs geit op of neer!
 Es keend lierden ich e veerske - etc.

In de politieke twiedrach^t,
 Zwijg ich stil en zék gei woord;
 Ruizing is niks wat mich aonlach^t,
 'ch Bin mét eederein accoord.
 't Geld kaan mich ouch neet veúl scheelen
 't Leefste blijf ich wat ich bin,
 Riikdom zou mich gauw vervelen
 Aofguns^t kaan bij mich neet tr'in!
 Es keend lierden ich e veerske - etc.

Déks bezien mich schoen jong vrouwen,
 Wat van alles dinkeⁿ deit,...
 Mer toch tusscheⁿ dat en trouwen
 Is ten aofstand hiemelsbreid!
 'ch Zeen de duifkes geere speulen
 Vol gelúk en leefdesvreúg^d;
 In men hart, dao zit geveulen
 Wat veur and'reⁿ zich verheúg^t!
 Es keend lierden ich e veerske - etc.

Veul lui ziin neet die mich haten,
 Dao's ouch gaar gein reïe tou,
 Want tat kaan hun tot niks baten
 Dao 'ch et hun vergeveⁿ zou!
 Dat men vrun, woe 'ch moot van scheïen
 Es men léste oor ins sleit,
 Mét 'ne stein me graaf bekleien
 Woeop tat te lezeⁿ steit:
 ‘Es keend lierden heer e veerske,
 ‘Wat heer noets vergeten heet:
 ‘Doeg den plich^t nao béste weet,
 ‘Meui dich mét de and'reⁿ neet!

LAURENT POLIS.

Oppen Heugemer weeg.

Ich gong de weeg nao Heugem;
dao zaot en errem vrouw,
houtnager, die bezaog mich
of ze get zéggeⁿ wouw.

Ze waos nog jonk, zoe toch^ts mich,
mer scherrep waoren int
gezicht^t te deepe vaoreⁿ
van 't ongelúk geprint.

Ich vraagden heúr: wat is et
 wat uch ter neer zoe sleit?
 - Och hier! - en snikkenteere
 vertélde ze heúr leid.

- Och hier! wat ich gelijeⁿ,
 da's God allein dee 't wét;
 er heet mich hel geslageⁿ,
 mer zine wél is wét.

Dao zeeder op teen heuvel
 dat hutje griis van kleur,
 de taak mét mos behangeⁿ,
 twie groete buim deveur.

Dao woendeⁿ veer gelúkkig.
 De maan dee wérkde good,
 ich zörgde veur de moostem,
 eus keend dat gaof us mood.

Et waos zoe schoen! Ich had et
 ouch lang aon God gevraog^d,
 zen öugskes waoreⁿ steerkes
 die blonken op eus daog.

Dat kós^t neet bliveⁿ doreⁿ!
 Den hiemel woort jaloes.
 Boerum mós^t heer mich tréffen
 en laoteⁿ zonder troes^t?

En nach^t, en nach^t van elend,
de Maos woort hoeg en groet;
daobei nog sloog de störrer
door 't dörrep schrik en noed.

't Waos aklig in den duuster
te huren 't windgeraas,
de lui die hüllep reepen
en 't klotseⁿ van de Maos.

De hoester leepen onder;
et eus woort wel gespaord
door 't altiit klummend water,
mer neet van rouw bewaard.

De maan dee wouw goon helpen;
ich smeekden em van neet,
mer 't angs^tgeschriew dat trok em;
'ch verstorf wie'r mich verleet.

De gaanse nach^t doorkruusdeⁿ
heer 't dörrep op een pont,
er zaog nao gein gevaoren
en waos boe noed zich vont.

Er rédde mennig leveⁿ,
mer 't zijnt dat gaof er touw.
De pont sloog um, och hiemel!
en.... ich waos wedevrouw.

- Ao, vrouwke, da's verschrik'lik,
 Zoe'n onverwach^ts verluus!
 - Och hier! noch erger mós^t et,
 Nog zwoerder woort me kruus.

Men errem keend! Verpletterd
 had mich de slaag; en koor^ts
 die joog mich door de aojers,
 en 't storref aon men boors^t.

Allein! wat is me leveⁿ
 nog optees wereld hei?
 Woe vreuger blommeⁿ greuideⁿ,
 is noe en dorre hei.

Ich zwerref wie verwezen,
 et hart vol gleuinde pijn,
 mer God zal haos^t, ich veul et,
 mich roopeⁿ bij de mijn.

Ze zweeg. Veur zoe en elend,
 zoe'n tristig oetgeteers
 waos geinen troes^t. Ich buigde
 mich veur die marteleers.

G.D. FRANQUINET.

1880.

Op 't Mastreechter beer.

Doe god'lik vocht, zoe klaor en schoen,
Zoe lekker, fiin,
Dich zuls op eerd mene patroen
Veur iewig ziin!

Dich bis ten dokter, dee chagrijn
Altiid herstélt,
Dich bis en leefdes medecijn
Die hertches smélt!

Dich lés ten doors, verfris te kop,
 Verjaogs et land,
 Dich wéks tot vreúgd in 't leven op
 En brinks verstand.

Dich werrems et Mastreechter blood,
 Wat in us zit,
 Dich giefs de groetste bangoer mood
 Door dine pit!

Allein diin kleur al euverwint
 De fijnste wiin,
 En dee champagne beter vindt,
 Moot stabel ziin!

Al schuimend, krallend wie kristaal,
 Lup^t oet et vaat
 Deen drank, verkwikkend boven aal,
 Dat vruchteⁿnaat!

Den ambachtsmaan, dee wérk^t en lach^t
 Bij 't gleske beer,
 Zoot op jenever dee 'r verach^t
 Met walging neer.

Mastreech^t! verlaot taan toch ten staor,
 En num veurtaon
 En beerton mét en brouwerskaar
 Es waopen aon!

LAURENT POLIS.

In de hei.

't Waos zomer; levenslústig baoide
zich alles in de zon van Mei,
gei wólkske wat ten hiemel laoide. -
Ich reisde door de hei.

Dao kaom ich langs e schotsig huiske
van leim en hout met struuie taak;
et stont gaans scheif, et errem kluiske,
en waggelde, zoe zwaak.

En veur de deur aon 'tspeuleⁿ waoren
 e leeste junkskén en 'ne hond,
 dat stoot zich, trok zich bij de haoren,
 en rolden oppe grond.

En grammeer, kort taobij gezeten,
 grimslachde wie dat paar zich reet.
 Heúr ougen, angstig, die verleten
 Et krolleköpke neet.

Ao, wie dat keend 't geveul mich reurde!
 et waos zoe wie men einig keend.
 God gief hun - dach^t ich - noets te weurdeⁿ
 Mét werelds koed bekleend.

't Waos kauwd, de duuster nach^t die daolde,
 de bijs die snooi; de snie daobij
 dee veel zoe dik da'ch haos^t verdwaolde.
 't Waos middel in de hei.

Wie door e veurgeveul geropen,
 doe ich weer langs et hutje kaom,
 gong ich en stoot et deurken open.
 Och God! wat erme kraom!

Den hond dee hoort ich zuchteⁿ, klaogen;
 d'auw vrouw die zaot gedoek^t en kreet
 bij 't vuur woe niks es asseⁿ laogen,
 mē'ch zaog et junkske neet.

Ze wees mich, wie men ougen 't vrogen,
et béd; dao laog et wich^t, e liik.
Et waos zen auwers naogevlogen,
De weis, in 't hiemelriik.

De vrouw die leet te kop weer hangen,
den hond dee jiemerde mich touw.
Ich kós neet mie en bin gegangen;
men hart waos in de rouw.

G.D. FRANQUINET.

1864.

Nederlandsche lier.

Momus' vierde jubelfeest.

DICHTREGELS OPGEDRAGEN AAN HET COMITÉ DER SOCIETEIT MOMUS.

Vorst Momus op zijn gouden troon
Zit in gepeins verzonken;
't Gelaat staat ernstig, strak en droog,
En 't steeds zoo geestig stralend oog
Schiet thans geen schalksche lonken.

Onrustig schuift hij heen en weer
 En zucht naar alle winden,
 Blijkt nu omhoog, kijkt dan omlaag,
 Als zocht hij antwoord op een vraag
 En kon geen antwoord vinden.

Plots barst hij los: ‘Wel, *bij Pegaas!*
 En *bij mijn hoed met véeren!*
 Is, wat men mompelt, dan toch waar:
 Weet Momus den Maastrichtenaar
 Niet langer te amuseeren?’

En dat wel op mijn jubelfeest
 Van vier maal elf jaren!...
 O beter dan in d'eigen nacht,
 Dat mij Sint-Pieter⁽¹⁾ voortgebracht,
 Naar 't schimmenrijk gevaren!’

Zoo klaagt de Vorst. Maar wie klopt daar
 En treedt schroomvallig binnen?
 Twee maagden zijn het, wonderschoon,
 Als Englen 't paradijs ontvlôon
 Of elfenkoninginnen.

Tragedies wrong vlamt d'een in 't haar,
 Dat golft langs hals en leden,
 En *Neerlands taal* straalt op den band,
 Die d'ander 't blonde hoofd omspant,
 In diamant gesneden.

(1) Een dorp bij Maastricht, waar in het jaar 1839 de Societeit Momus werd opgericht.

‘O vorst!’ dus spreekt hem de eerste toe:
 ‘Ik smeek U, hoor onz’ bede:
 Nog nooit hebt Ge onzen dienst gevraagd
 Voor 't rijk, wiens schepterstok Gij draagt
 In dees vermaarde stede.

Comedie was uw troetelkind,
*Maastrichts*ch uw liefste sprake;
 Wij gunnen hun die hooge gunst:
 Doch, naast hen dat ook *Neerlands kunst*
 Thans hier tot eer gerake;

Thans, nu de vierde jubelkroon
 Uw waardig hoofd komt sieren,
 En, dankbaar voor genoten deugd,
 Maastricht mot onverholen vreugd
 Dat blijde feest wil vieren!’

Getroffen ziet de Vorst haar aan:
 Zijn kommer is verdwenen;
 Mèt dat hem 't woord in 't harte grijpt,
 Is in zijn brein een plan gerijpt,
 Zoo stout, als ooit voorhenen.

‘Mijn dochters’! roept hij, ‘aan mijn hart!
 't Zal U aan eer niet falen!
 Een *Wedstrijd* schrijf 'k, verkondt het luid,
 Voor *Blijspel* en *Tragedie* uit
 En zulks in *beide* talen!’

Alomme werd heur stem gehoord
Van IJ tot Scheldemonden:
Een keur van strijders stroomden aan
En kampten om de lauwerblaan,
Door Taal en Kunst gewonden.

En luide juichtt' Maastricht en riep:
'Aan Momus eer gegeven!
Hij wordt gesteund door Hooger macht,
En dit, gepaard aan eigen kracht,
Zal *eeuwig* hem doen *leven!*'

H.J. EYMAEL.

1883.

De Elfenheuvel.
(Deensch volkslied.)

Ik rustte vermoeid bij d'Elfenwoon
De slaap beving mijn oogen;
Toen kwamen tot mij twee jonkvrouwen schoon,
Het was alsof zij vlogen.

En d'eene, zij streeelde, zij smukte mijn kop
Met hare bloemenkransen,
En d'andere lispelde zachtjes: 'sta op,
Laat ons op 't groene dansen.

Sta op, lieve jongeling, sluimer toch niet,
En dat de dans beginne:
Mijn jonkvrouwen zullen zingen het lied,
Het lokkend lied der minne.'

En 't lied, o! dat klonk zoo zacht en zoo teêr,
Gezongen door de schoonen;
De bruisende stroom, hij vloeide niet meer
Maar hoort de zoete toonen.

De vischjes ook in den spieg'lenden vloed
Vermaakten zich met spelen,
De vogeltjes bij dees stemme zoo zoet
Begonnen lief te kweelen.

'Hoor aan nu, gij schoone jongeling, hoor aan,
Wilt gij bij ons verblijven,
Wij zullen u Runen leeren verstaan
En tooverijen schrijven.

De kunst om den wilden beer in het woud
Te vangen, willen we u bieden;
Voor u zal de draak die rust op het goud
In aller ijle vlieden.'

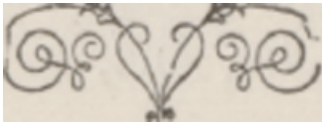
Zij dansten nu heen, zij dansten dan weêr,
Het hart naar minne hijgend;
En ik, ongevoelig, zat erbij neêr,
Geleund op 't zwaard en zwijgend.

‘O jongeling, hoor aan, gij hebt dan toch niet
Met d'Elven willen spreken;
Gij hebt ons versmaad; nu 't zwaard dat gij ziet
Zal in uw bloed ons wreken.’

..... Geluk! daar begon te kraaien de haan,
En dit hergaf mij 't leven;
't Ware anders met mij voorzeker gedaan
Ik ware er dood gebleven.

Daarom geef ik alle Denen den raad
Die naar den hove rijden:
O, sluimert bij d'Elvenwoon niet te laat,
Wilt steeds dien heuvel mijden.

G.D. FRANQUINET.

Levenswijsheid
(Vrij gevolgd naar Horatius. Lib. II Carm. III).

Hou steeds een kalm en blij gemoed,
Komt onspoed u genaken;
En nooit, smaakt Gij des levens zoet,
Kleure overmoed uw kaken.

Want sterven moet Ge; 't zij Ge in rouw
Slijt al uw levensdagen,
Of, bij genot van wijn of vrouw,
Slechts denkt aan vreugdbejagen.

Daarom, waar eik en beukeboom
 Hun takken gastvrij kruisen,
 En 't beekje, langs fluweelen zoom,
 Zijn waatren zacht laat ruischen:

Daar vlij op 't groene dons u neer,
 Bij wijn en geur van rozen,
 Zoolang 't behaagt ons Lieven Heer,
 En uwe wangen blozen.

Want eenmaal staan uw oogen dof,
 Mensch, eenmaal moet Gij sterven,
 En in uw schatten, huis en hof
 Verkneuk'len zich uwe erven.

De dood spaart niemand; noch den vorst
 Tot heerschappij geboren,
 Noch d'armen slaaf wien honger, dorst
 En lijden werd beschoren.

Daarom, wat U het leven baar,
 Zij 't rijkdom of ellende,
 Juich niet te luid, maak geen misbaar:
 Aan alles komt een ende.

H.J. EYMAEL.

Bruiloftslied.

Wat jubeltoon doortrilt de lucht?
Blij schalt der voog'len lied!
De gouden zon rijpt bloem en vrucht,
Schept tinten in 't verschiet!

Natuur viert feest! De winter wijkt,
En Lente stijgt ten troon!
Zoover haar tooverschepter reikt,
Kleurt ze alles godd'lijk schoon.

't Geen sluimerde in des winters schoot,
 Bezielt zij door haar kus!
Haar adem maakt tot daden groot,
 In 't plechtig: Laudamus!

Wat sluimerde in des menschen ziel
 Aan gloed en ideaal,
Verbreekt de winds'len, grijpt naar 't doel
 In stoute liefdetaal!

't Is niet goed alleen te leven!
 Klonk het heerlijk Scheppingswoord,
Dat in Eden's schoone dreven
 Van de Godheid werd gehoord.

En... de vrouwe werd geboren,
 Meesterstuk van 't maat'loos brein!
Ging een Paradijs verloren,
 't Leven zou nooit troost'loos zijn!

Zie! de Harmonie der sferen
 Was door deze daad volbracht;
Thans eerst kon de mensch regeeren
 Door haar zwakheid, door zijn kracht!

Voor den man het worst'lend strijden
 Met de wisseling van 't lot!
Zegepralen, hopen, lijden.....
 Arbeid toch is 't hoogst gebod!

Hij het hoofd, en zij het harte,
Zij de wil, en hij de daad;
Samen één in vreugd en smarte,
Saamverbonden tegen 't kwaad!

Liefde is hun beider leuze;
Ware liefde, houw en trouw;
Ze is 't cement van beider keuze,
Van 't verbond van man en vrouw.

Klinkt dan vrolijk, feestbazuinen! juich en jubel, vriendschaar!
Weer werd dit verbond gesloten door een zalig menschenpaar.
Eeuwig frisch als voorjaarsbloesem, ruischt het oude minnenlied;
't Blijv' de grondtoon hunner zielen! Melodieën sterven niet!

TROUILLART HANSSEN.

Cornelia Jacobson.

Cornelia Jacobson huwde in 1813 met een koopman, koopvaardijkapitein te Grissee en volgde dezen op zijne reizen. In 1817 strandde hun schip, met 60,000 spaansche matten geladen, op een klip bij 't Kalkoensche eiland en had de hierbij beschreven geschiedenis plaats.

(Het leven van Vermeulen Krieger door O. van Rees. *Tijdspiegel* 1869.)

Het koeltje speelt op 't zeil en 't want
Van 't schip met goud geladen,
Dat duikt in 't effen spiegelvlak
Waarin 't zijn kiel doet baden.

De westerkim der Oceaan
Verkondt met gulden stralen,
Dat straks de zon met purpren glans
In 't golvenbed zal dalen.

De kommandant blik opgeruimd
Naar 't blauw azuur daar boven;
't Doet hem dees nacht en morgen weer
Aan goeden wind gelooven.

En zie! zijn gade, jong en schoon,
Voor hem vierjaar'ge zegen,
Treedt dartlend met haar lieve jeugd
Haar trouwen echtvriend tegen.

De liefde spreekt uit beider blik
Die richt zich, vol vertrouwen
En koestrend, op hun kind'ren neer,
Waarop z' hun toekomst bouwen.

Het knaapje, sterk en fier, vol kracht,
Met 't sprekend oog van vader,
Vormt met het meisje, schoon als zij,
Een englenpaar te gader.

Aan stuur- en bakboord ligt op 't dek,
Gekroond door tuig en sloepen,
De equipage wel te moe
In vroolijk bonte groepen.

En alles aâmt geluk, genot;
 En 't schip snelt vluchtig henen,
 De kiel weërkaatst in 't spiegelvlak,
 Door d'avondzon beschenen.

De rust is voorbij en de loeiende winden
 Bespoken de straks nog zoo stille Oceaan,
 En 't scheepje klieft pijlsnel, gelijk eene hinde,
 Maar stootend en stampend, d'onstuimige baan.

Al heftiger huilt nu de orkaan, en de golven,
 Zij steig'ren en klotsen met toomloos geweld
 En zweepen hun prooi die, in schuime bedolven,
 In 't duister geslingerd, ten afgronde helt.

Maar plotseling slaan langs de ijzeren banden
 De woedende baren in 't krakende schip,
 Daar 't beukt op een rotse, waartegen het strandde,
 Verborgten in zee als onzichtbare klip.

Wat kreten van wanhoop bij 't huilen der winden!
 Wat ijs'lijk tooneel, en wat gillende klacht!
 Geen redding nabij, - en geen sloepen te vinden,
 Die sloegen al weg in dien schrikbaren nacht.

Minuten zijn eeuwen! Al achtend verloren,
 Richt ieder tot God zijne beden en smeekt.
 Doch 't stormweër bedaart, en een lichtstraal komt gloren,
 Die scheem'rend door wolken en nevelen breekt.

't Wordt dag; en zie ginds daar is 't land, daar is 't leven!
Hier op deze klip slechts vertwijf'ling en dood,
Want, prijs aan de slagen der golven gegeven,
Zinkt dieper het wrak en klimt hooger de nood.

Geen keuze meer rest! slechts het zwemmen kan baten.
De manschap springt huiv'rend en duik'lend in zee;
Doch *hij* kan niet zwemmen, en ziet zich verlaten
Met vrouw en met kindren in 't pijnlijkste wee.

Wat liefde al niet kan in besluit en in krachten!
Cornelia's jeugd in der zeeën gevaar
Wist baren te klieven, o! nu wil ze trachten
Te redden haar eega en kroost al te gaar.

Zij snelt naar haar kind'ren, plaatst beiden te gader
Op hals en op rug en ze snoert ze daar vast,
Omvat met een teederen arrem hun vader
En springt zoo in zee met driedubbelen last.

Zij worstelt en strijdt met de klotsende golven,
Die bruisend haar weren van 't reddende strand;
Nu daalt ze, dan rijst ze, met schuim overdolven,
Maar sterk is haar willen enforsch hare hand.

Zij worstelt, maar ach! hare krachten die falen!
Haar arm is verlamd, en haar last is te zwaar.
O hemel! wie zal hare pijniging malen?
Zij voelt dat een offer nu eischt het gevaar.

Ontzettend bestaan! wie der dierbare panden?
Geen aarzeling duldt meer haar kracht ondermijnd.
Ach! 't knaapjen ontbindt ze met bevende handen,
Dat snel van haar rug in het water verdwijnt.

Nog drijft het, zie! 't spartelt in vruchteloos pogen;
Een kreet nog! die snijdend haar jaagt door het hart.
Het duizelt en schemert de moeder voor d'oogen,
Maar moedig verwint ze de gloeiende smart.

Weêr worstelt ze verder, doch 't strand schijnt te wijken,
Het zalige strand, waar zij redding verwacht.
Zij voelt weêr op nieuw hare krachten bezwijken;
O God! moet een offer, een tweede, gebracht!

Ja 't moet! of met kind en met eegâ verloren!
Want grijnzend en gapend spert d' afgrond zijn schoot.
Haar angstkreet om hullep dringt niemand in d'ooren.
Wat vreeselijk lijden! wien doemen ter dood?

En weder ontbindt zij in wanhoop de snoeren;
Zij laat, in vertwijfling en bloedend van rouw,
De golven haar blondgelokt meisjes ontvoeren,
Dooft 't moedergevoel voor de plichten der vrouw.

Nu zwoegt ze en ze strijdt na het dubbel verlichten;
Maar 't harte gefolterd door 't knagend verlies,
Dra ducht ze voor 't golvengeweld weêr te zwichten;
O! daagt er geen hullep, geen redding op, niets?

Toch, redding genaakt! zie, het strand lacht haar tegen!
Nog enkele slagen, daar voelt zij den grond,
Zij waadt door de branding, haar moed is herkregeu,
En dankend begroet zij dees zaligen stond.

Daar legt ze haar eega op 't zand neêr, zoo teeder,
Bedekt hem met kussen, ze juicht en ze weent,
Ze mint hem zoo innig, ze heeft hem nu weder,
Maar hemel! hij spreekt niet, zijn hand is versteend!

Zijn oog is gesloten, verstijfd zijn zijn leden,
Zijn harte staat stil en hij ademt niet meer.
'O God! zoo is alles vergeefs dan geleden!'
Zoo gilt zij en stort in bezwijming ter neêr.

O! rustte zij nevens haar kroost in de golven,
Wiens sneven haar ijdele poging bezwaart,
Dan bleef hare smart in den afgrond bedolven,
Der vrouw en der moeder 't ontwaken gespaard!

W.P. RUYSCH.

Lijkkransje.

(Aan eene moeder bij het afsterven van haar dochttertje.)

Arme moeder! Ach, hoe droevig
 Staart Ge op 't zielsbeminde kind,
Dat Ge, gist'ren nog zoo dartel,
 Thans reeds dood in 't zerkje vindt!

Ach, geen lonk straalt meer in d'oogjes,
 Nu voor altijd toegedrukt,
Op de wang geen purpren blosje!
 't Roosje heeft de Dood geplukt.

Koud en rillig zijn die lipjes,
Eens als bloedkoraal zoo rood,
Koud en rillig ook die armpjes,
Waar ze u mée aan 't hartje sloot.

Zoekt Ge Thilda, droeve moeder?
Thilda is op aard niet meer!
Richt uw blik naar hooger sferen:
Daar is Thilda, bij den Heer!

Daar van Eng'lenglans omgeven,
Van der Godheid licht bestraald,
Juicht zij blijde en smaakt een vreugde,
Waar dees aardsche niet bij haalt.

En zij bidt er voor haar moeder,
Zweeft onzichtbaar om u heen,
Tot een wenk van d'Albehoeder
Kind en moeder eens hereen!

H.J. EYMAEL.

Johan van Oldenbarnevelt.
Dramatisch fragment.

Tijd en plaats der handeling: - 1619, kamer in het huis van Prins Maurits te Utrecht, waar Oldenbarnevelt voorloopig werd gevangen gehouden.

OLDENBARNEVELT.

Waartoe U nog betrouwd
De drijfveer van mijn willen, denken, hand'len!
Den weg van zelfbestuur zocht ik te doen bewand'len,
Gij zocht den schepter slechts. - Ziedaar mijn ongelijk!

PRINS MAURITS,

(in drift)

•
Vermeet'le, 't is te veel! - Wanneer gaf 'k immer blijk

Te dorsten naar de kroon? Waart gij alleen de leider
 Van 't hoogste staatsgezag, - mij werd de rol van strijder
 Slechts noode toebedeeld. - Heb ik die rol aanvaard,
 Of niet? Castilië ondervond de scherpte van mijn zwaard;
 Leycesters laf verraad bezwalkte nog dees streken,
 Als 'k reeds te velde toog; sints woedde ik onbezweken
 In 't Spaansche ingewand en dreef na zeven jaar
 Het vreemde heir terug. Ik duchtte geen gevaar.
 O! het werd meer dan tijd! Geen staatszorg kon verhoeden,
 Dat Parma's ijz'ren klauw zijn nagelen ten bloede,
 Met overleg beraamd, in 't veege lichaam sloeg
 Van 't moegestreden volk, dat nauw dien smaad verdroeg.
 De Leeuw was weer ontwaakt in schaâuw van mijn banieren!
 Bij Nieuwpoort mocht ik mij met krijgstropheeën sieren,
 'k Stond op den top mijns voems! - Ostende! tuig er van,
 Hoe koninklijke trots den schedel buigen kan;
 Erken, o Isabel! dat 't leger der rebellen
 U, Spaansche vorstenspruit, de hoogste wet kon stellen;
 Spinola's groot talent woog in de schale niet;
 Gij smeektet om den vrêe. - 't Was uw sirenenlied! -
 Stijfhoofdige man, zeg thans of zulk een streven
 Belang'loos was of niet. - Ik offerde mijn leven
 Ter wille van 's Lands zaak, misbruikte nooit de macht,
 Die 't krijgsbevel mij schonk, tot de eer van mijn geslacht;
 Ik bleef de dienaar slechts, waar ik den staf kon zwaaien,
 Ik hield mijn eed getrouw, wie de oproerleus mocht kraaien;
 En, - hadt gij mij geloofd, de krijg waar' reeds beslecht,
 Filippus' arm verlamd, erkend Oud-Hollands recht!

OLDENBARNEVELT.

Roer d'ouden twist niet aan van 's Lands vergaderzaal!

Schoon ook geen krijgsmansroem thans bij den uwen haal,
 Prins! 't oude oog ziet scherp in deze staatsmanszaken.
 Ons is de toekomst niet. Geen *tijdgenoot* kan wraken
 De politieke daad. En - waar 'k eenzijdig scheen,
 Ik toetste 't oordeel aan de ervaring van 't voorheen;
 'k Voorzag den ondergang van 's Lauds financiewezen;
 Men had behoefte aan rust. - Helaas! 't is thans bewezen,
 Dat het Bestand die rust verwerkte in broederhaat.
 En.... *dat* voorzag ik niet. - Noemt gij dit euveldaad?

(Op eene beweging van Maurits die hem in de rede wil vallen.)

Voorzeker, gij stemt toe, dus de aanklacht niet kan luiden.

(bitter)

Een geur van landverraad moet elke spijs kruiden,
 Indien zij streelen wil den bloeddorst van 't gemeen. -
 Mijn val was reeds beslist. Toen vond men licht den steen.
 Een godsdiensttwist brak uit, door waanzin angeblazen;
 De Voorbeschikkingsleer bracht hoofd en hart aan 't razen;
 Men schold en vloekte elkaar, en meen'ge vriendschapsband
 Werd wreed vaneengescheurd met al te grage hand.
 Toch, 'k hield de roepen vast met onverzwakte ving'ren,
 Wat storm het schip van staat mocht in de branding sling'ren;
 En Hollands zelfbestuur was 't Credo *mijner* leer,
 Aan overheersching vreemd, met 't volk tot opperheer. -
 Ontgooch'ling was mijn loon. Maar 'k wil mij niet beklagen,
 Voor 't fanatieke plebs het smaad'lijk kruis te dragen;
 'k Zie met mijn geestesoog uit 't zaad, door mij gestrooid,
 Ontkiemen bloem en vrucht, in kleurenpracht getooid,
 'k Zie mijn idee herplant in genialer sferen,.....
 Het neemt gestalte aan, wil krachtiger regeeren,
 Om.... eindelijk op nieuw in edel bloed gesmoord,

Te kwijnen als het licht, wen 't aan de kimmen gloort. -
 O! nog zijt Gij een kind,⁽¹⁾ der winds'len nauw ontwassen,
 Die eens met heerschergaaf de wereld zult verrassen,
 Drager mijns ideaals! - maar die aan deugden rijk,
 Toch uit uw hoogen rang wordt neêrgesleurd in 't slijk.
 Weêr is 't een naneef van uw glorievol geslachte,⁽²⁾
 Die, inbreuk makend op de vrijheid der gedachte,
 De Oranjevaan ontplooit op bloedige offerand;
 En toch zich steunsel waant van 't dierbaar Vaderland!

(Vervalt in diep stilzwijgen.)

MAURITS.

(na eenige oogenblikken: - spottend.)

Gij zwijgt!.... Is 't visioen voor de oogen weggevaagd?

OLDENBARNEVELT.

Beperk uw spotlust niet, schoon 't *mij* de ziel doorknaagt
 Te schouwen in het leed, dat Neêrland zal ervaren,
 Wordt het opnieuw de prooi van vreemde legerscharen;
 Partijschap kwelt dit volk, wiens eed'le, fiere geest,
 Verfoeit de tirannie, die zelfregeering vreest.
 Zijn flegma, opgezweept door oen hartstocht'lijk leider,
 Ontaart in wilde drift; - het noemt *hem* een bevrijder,
 Een redder, die, hoe zwak in kundig staatsbeleid,
 Voor ziel en buidel zorgt, en al zijn luimen vleit. -

MAURITS

(honend)

Dus ook mijns vaders roem was vrucht van die waardeering?

OLDENBARNEVELT

(met geestdrift)

Ik zou mij zelv' niet zijn, indien 'k op *die* vereering

(1) Johan de Witt.

(2) Stadhouders Willem III.

Van gansch een wakker volk een donk're schaduw lei!
 Zijn grootsch en stout idee vocht deze landen vrij;
 Hij was in waarheid hoofd, en.... vader van ons allen.
 Was hij niet door het lood eens Balthazars gevallen,
 Wis zou het Koningschap.....

MAURITS

(op koelen toon.)

'k Weet wat gij zeggen wilt;
 Maar staak dit woordenspel, slechts dienende ten schild
 Voor de eierzucht, die u voerde op slingerende paden!
 Niet daarvoor kwam ik hier. 't Was om 't met schuld beladen,
 Te eenzijdig denkend hoofd te redden van den bijl. -
 Doch eerst die schuld erkend! Vraag gratie! 't geldt het heil
 Van vrouw en zonen saam, die thans in arren moede
 En bouwende op uw recht, hun toekomst niet bevroeden.
 Uw goed verbeurd verklaard, dwingt nijpende arremoe
 De fiere vrouw van 't Sticht⁽¹⁾ tot 't kussen van de roe,
 Die u zoo streng kastijdt. - Keer tot u zelven weer!
 Werp uit uw vurig hart de afgodsbeelden neer
 Van trotschen overmoed en zelfgenoegzaam streven,
 Waardoor ge uw staatsmanslicht ten vuurbaak dacht geheven
 Aan 't dobberend begrip van gansch een volgzaam volk;
 Doe boete en buig de kruin! een smeektoon zij de tolk
 Van het gekneed gemoed, nu ge aan de grens van 't leven
 Door d'eed'le waarheidsstift uw daden ziet beschreven.

OLDENBARNEVELT.

Wat waarheid is voor u, is zulks nog niet voor mij.
 'k Ben mij geen schuld bewust, 'k voel mijn geweten vrij.
 't Verkank'ren van de wond, aan Neêrlands hart geslagen,

(1) Maria van Utrecht, vrouw van Oldenbarnevelt.

Verbood me als ernstig arts elk lauw angstvallig vragen
 Naar 't *zachtste* middel tot genezing van de kwaal.
 't Land was zijn val nabij; ik greep naar 't vreemde staal!
 Heet *dit* dan landverraad, den waanzin vast te snoeren?....
 Maar ik vergeet, mijn Vorst, dat wie U trouwe zwoeren,
 Partijleus 't oog verblindt bij 't scherpst geklaard verstand.
 Wij zijn elkaar te veel. Op 't kleine strookje land,
 Waar God ons 't aanzijn schiep, past van ons beiden één.
 Gij wint in 't dobbelspel; ik laat u 't veld alleen.
 Toch zal 't historieblad me eens recht doen wedervaren;
 Nu spreekt de hartstocht slechts. - Wanneer de storm de blâren
 Van d'ouden reuzeneik met wilde, ontomb're kracht
 Den moederstam ontscheurt.... verdwenen is zijn pracht!
 Dra valt dan ook de stam, der *menschen* prooi ter aarde!
 Maar op den ouden tronk, die 't levenssap bewaarde,
 Ontkiemt de jonge twijg, schiet wortel, wast tot eik,.....
 Herboren is de vorst van 't bloeiend Plantenrijk!
 Dies vrees ik niet den dood, al komt hij door den zwaarde;
 De onafgesponnen taak krijgt eenmaal hooger waarde,
 Bestraald door 't schitt'rend licht van later eeuwgetij!
 De ideeën sterven niet; de geest blijft immer vrij: -
 Ik wierp den korrel uit; - het oogsten kon mijn wille
 Niet zijn, waar immers eerst van 't blinde oog de schille
 Wegvalt bij groot er smart en meerder leed te gaâr.
 De strijd om macht duurt voort van staat en kerkaltaar,
 Wien is d'Hegemonie? Nog spel 'k geen morgenrood,
 Waar 't donker avondzwerk omhult den wereldkloot;
 Maar 't licht breekt eenmaal door! Dit denkbeeld geeft mij kracht
 Mijn bloed zij 't vrijheidszaad! Zoo is mijn sterven zacht!

TROUILLART HANSEN.

Anch' io son pittor'?

(Bij het lezen van de Génestet.)

O, waarom is ook mij niet die dichtpen gegeven;
Heer! waarom aan mijn harpe die tonen ontzegd,
Daar Ge toch in mijn ziele datzelfde streven,
Naar wat goed en wat schoon is, hebt nedergelegd?

Ja, ook ik voel daar binnen iets woelen en werken,
Als het bruisende nat van een ziedende bron,
Als een zee, die weêrklotst tegen knellende perken,
Als een leeuw, die zijn kluisters niet brijzelen kon.

Ja, wanneer ik een arend ten hooge zie stijgen,
En hem fier, naar het zonlicht, zie reppen de wiek,
O! dan voel 'k in mijn ziel ook zulk nameloos hijgen
Naar het licht, naar het licht! - maar mijn vleug'len zijn ziek!

En dan komt eene vraag op mijn lippen steeds zweven,
Eene klacht, die zich uit in dees grievenden zucht:
Heer, waarom mij het hart van den arend gegeven,
Als ik hem niet kan volgen in duiz'lende vlucht?

H.J. EYMAEL.

Fransche lier.

**Mon jardin.
Chanson.**

Oh! mon jardin, que j'aime ton ombrage,
Ton frais gazon, tes sentiers, tes berceaux,
Tes arbres verts cachant dans le feuillage
Les fruits dorés et les nids des oiseaux:
Et de tes fleurs l'innombrable phalange
Embaumant l'air, éblouissant les yeux,
Et ton bosquet où chante la mésange,
Rien de plus beau sous la voûte de cieux!

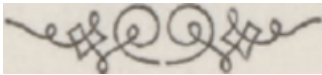
Dans mon jardin, lorsque dans les campagnes
Tout reverdit, tout se couvre de fleurs,
Je vois la rose et ses mille compagnes
S'épanouir, étaler leurs couleurs;
Mon regard suit le travail des abeilles,
Le papillon au vol capricieux;
Et je m'écris, en voyant ces merveilles:
Que tout est grand sous la voûte des cieux!

Dans mon jardin, de l'église voisine
 Je vois la croix, qu'en vain battent les vents,
 J'entends la cloche à la voix argentine,
 Les sons de l'orgue et ses accords puissants;
 Et le parfum de l'encens d'Arabie
 Qui brûle aux pieds du Christ victorieux,
 Au doux parfum de mes fleurs se marie
 Avant d'atteindre à la voûte des cieux.

De mon jardin la discrète tonnelle
 M'offre un abri toujours frais, toujours vert;
 C'est mon refuge à la saison nouvelle
 Jusques aux jours qui ramènent l'hiver.
 Je vous attends, amis! sous son ombrage,
 Pour vous fêter un flacon de vin vieux,
 Et des oiseaux dont le charmant ramage
 Monte et parvient jusqu'aux voûtes des deux.

Qu'en mon jardin ma dépouille glacée
 Soit déposée, au bas du grand sentier;
 Qu'une humble croix, sur ma tombe placée,
 Marque l'endroit où git le chansonnier!
 Pas de cyprès, de pierre tumulaire
 Impénétrable au soleil radieux:
 Je veux, amis! que ma pauvre poussière
 Repose en plein sous la voûte des deux.

JOS. VAN HALEN.

Absence.

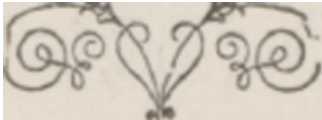
Toi toujours, toi partout!.... Que je rêve ou je veille,
Toujours ton front si pur et ta bouche vermeille,
Tes yeux obscurcissant l'éclat du diamant....
En tous lieux m'apparaît ta sereine figure,
Qu'encadre à flots pressés ta blonde chevelure,
Et qu'embellit encore un sourire d'enfant.

Mais quand, ivre d'amour, je tends les bras vers elle
 Comme pour la saisir - déception cruelle! -
 Je ne trouve jamais qu'un vide désolant,
 Alors que je voudrais voir ta tête charmante
 Reposer doucement sur ma poitrine ardente,
 Et cueillir sur ta lèvre un baiser enivrant.

Hélas! un sort cruel me condamne à l'absence!
 Que ne puis-je d'un bond dévorer la distance,
 Qui m'éloigne de toi, ma vie et mon trésor!
 Ah, si du Tout-Puissant la sagesse éternelle
 Eût au pauvre amoureux de l'aigle donné l'aile,
 Comme vers toi bien vite il prendrait son essor!

Mais non! N'accusons point la Puissance incréée!
 Les ailes à l'oiseau, à l'homme la Pensée,
 Ce don, le plus puissant du puissant créateur,
 Magnétisme de l'âme au mystérieux fluide,
 Qui franchit l'Océan d'un vol sûr et rapide
 Et, bravant la distance, unit le coeur au coeur!

H.J. EYMAEL.

Abdel-Kader ou l'Emir captif.

Dans le donjon d'un vieux manoir de France,
Vers le midi toujours les yeux tournés,
Un prisonnier, veuf de toute espérance,
Chantait, rêvant à des jours fortunés...
Sous le burnous qui couronnait sa tête,
A son teint brun, à son oeil plein d'éclairs
On devinait un enfant du Prophète,
On devinait le héros des déserts:

'Adieu, noble patrie,
 Champ libre des humains,
 Terre à jamais chérie
 Que fécondaient mes mains!
 Descendant du Prophète
 Moi, le fils d'Abdallah,
 Je dois courber la tête....
 Allah! Allah!

Adieu, ma Numidie,
 Royaume sans confins,
 Douars de Kabylie
 Aux horizons lointains!
 Adieu, femmes Numides,
 Trésors de ma Smalah,
 Adieu, coursiers rapides....
 Allah! Allah!

Hélas, Seigneur, que suis-je?
 Que m'avez-vous donné?
 La gloire... un vain prestige!
 Du malheur couronné,
 Je m'incline et j'espère
 Moi, pauvre et vieux fellah,
 Car vous êtes mon père....
 Allah! Allah!

Le chant cessa; seuls les amis fidèles,
 Compagnons du captif, l'entendirent, hélas!
 Le vent du Nord l'emporta sur ses ailes,
 Pour le redire aux échos de l'Atlas!

JOS. VAN HALEN.

Le Chevalier Olaf (d'après Henri Heine.)

Devant le temple saint à la tour haute et grise
Sont deux hommes, portant tous deux rouge manteau;
Leurs yeux ne quittent pas la porte de l'église;
L'un est le roi puissant et l'autre est le bourreau.

Et le roi puissant dit à son bourreau: 'tiens prête
Ta bonne hache qui reluit;
Le mariage est fait, car la pompe s'arrête,
Des chants sacrés s'éteint le bruit.'

Cloche sonne, orgue ronfle; et le peuple s'écoule,
 Le peuple pour lequel la fête est un appât; -
 Au milieu du cortège où se presse la foule
 Sont les nouveaux époux en habit d'apparat.

L'une est fille de roi, triste dans cette fête,
 Au front que la pâleur flétrit;
 Et l'autre est sire Olaf qui marche, haut la tête;
 Sa bouche vermeille sourit.

Avec ce doux sourire au roi sombre il s'adresse:
 'Salut, je dois livrer ma tête dans ce jour,
 Mais laisse moi, beau-père, encor goûter liesse,
 Vivre jusqu'à minuit, ivre de mon amour.

Beau-père, laisse-moi par des réjouissances
 Adoucir l'affreux du destin,
 Que je puisse fêter mes noces par des danses
 Et par un splendide festin.

Laisse-moi vivre encor jusqu'à minuit, beau-père,
 Jusqu'à ce que vidé soit le verre dernier,
 Et que dansée encor soit la dernière danse;
 Puis je livre mon col au tranchant de l'acier.'

Et le roi puissant dit à son bourreau: 'la tête
 Lui restera jusqu'à minuit;
 Nous voulons octroyer cette grâce, tiens prête
 Ta bonne hache qui reluit.'

II.

Sire Olaf est assis à ses noces, il vide
 Un dernier verre encor; pleurant sur son anneau,
 L'épousée à son bras appuie un front livide.
 - Devant la porte est le bourreau!

Et sire Olaf étreint sa femme; un bal commence.
 Par la valse emportés, aux lueurs du flambeau,
 Ils tournent en dansant dans leur dernière danse.
 - Devant la porte est le bourreau!

Les flûtes, les violons dans la triste soirée
 Jettent leurs froids soupirs pour ce couple si beau,
 Et tous les spectateurs en ont l'âme serrée.
 - Devant la porte est le bourreau!

Et tandis qu'ils dansaient dans la salle brillante:
 'Oh, je t'aime, il fera si froid dans le tombeau!'
 Murmure sire Olaf à sa femme tremblante.
 - Devant la porte est le bourreau.

III.

Sire Olaf, c'est l'heure dernière,
 Il est minuit, prépare toi!
 Suborneur de fille de roi,
 On va trancher ta tête altièr.
 - Des moines chantent, frémissants,
 Les prières des trépassants. -
 Et lui, l'homme à l'oeuvre sanglante,
 L'homme sombre au rouge manteau,
 Armé de sa hache brillante,
 Attend auprès du noir billot.

Il est minuit! - tandis que torches et qu'épées
 Luisent de sinistre lueur,
 Tranquille, sire Olaf sort des salles drapées,
 Où brillait son dernier bonheur.
 Sur ses lèvres voltige un éloquent sourire;
 Ivre encore d'un long baiser,
 Il marche d'un pas fier sans que son coeur soupire,
 Et dit, le noble chevalier:

'Soleil, lune, et vous étoilées,
 Belles, voluptueuses nuits,
 Et vous astres, je vous bénis!
 Je bénis les lyres ailées,
 Oiseaux qui gazouillent dans l'air;
 Je bénis la terre, la mer,
 Et les forêts, leurs bancs de mousse,
 Et les fleurs émaillant les prés,
 Et la violette, aussi douce
 Que ses charmants yeux adorés.

Je vous bénis surtout, yeux de mon épousee,
 Aux reflets tendres, enchanteurs!
 C'est par eux que ma vie est si vite brisée,
 C'est par eux qu'à présent je meurs.
 Du sureau blanc aussi je bénis le feuillage
 Sous lequel, un soir embaumé,
 Ange, tu m'as livré sans crainte ton jeune âge,
 Faible sous mon oeil enflammé.'

G.D. FRANQUINET.

A une fleur.

Pour qui donc, fleur virginale,
Quand brille le jour naissant,
S'ouvre ta blanche pétale,
Comme au baiser d'un amant?

Est-ce à l'aurore irisée,
Que tu souris, en levant
Le voile, dont la rosée
Couvrit ton front rayonnant?

Ton amant est-ce la brise,
Qui règne sur la hauteur
Et dans sa langue indécise
Murmure sa tendre ardeur?

Ecoutes-tu la romance
De cet ailé troubadour,
Qui dans l'ombre et le silence,
Chante ses rêves d'amour?

Dis de ton coeur le mystère
Et seule tu sauras, toi,
Quelle est la fleur sur la terre,
Qui s'ouvre et brille pour moi.

**Djanetta.
Romance.**

Djanetta, Djanetta chérie!
Dans les montagnes avec moi
Viens couler une douce vie!
Tu seras reine d'Italie,
Car des montagnes je suis roi!

A te servir, ma bonne amie,
Mes sujets seront toujours prêts,
Et juge combien de sujets,
Puisque le monde est ma patrie!

Si tu devenais ma compagne
Jamais tu ne manquerais d'or:
Ma carabine est un trésor,
Et partout elle m'accompagne!

Dans les combats quand je m'élançe,
Si la mort vient me menacer,
Ta belle bouche et son baiser
Doublent sitôt ma vaillance!

Djanetta, Djanetta chérie!
Dans les montagnes avec moi,
Viens couler une douce vie!
Tu seras reine d'Italie,
Car des montagnes je suis roi!

JOS. VAN HALEN.

**Sur la tombe de Körner.
(traduit de Rückert.)**

Près d'un humble petit village,
Un chêne, de mousse couvert,
Robuste malgré son grand âge,
Elève son feuillage vert.

D'une simple pierre scellée,
Une tombe est là, loin du bruit;
Dans toute soirée étoilée
Un fantôme en sort à minuit.

Et sous la lueur incertaine
Son grand oeil se fixe, arrêté,
Lisant sur l'écorce du chêne
Un nom qui s'y trouve incrusté.

Puis cherchant près de là, gisante,
La caressant de ses deux mains,
Il prend l'épée étincelante
Et se la passe autour des reins.

Saisissant à l'arbre une lyre
Qui se balançait au rameau,
Quand rien dans la nuit ne soupire,
Il chante, assis sur son tombeau:

'Chasseur de Lutzow sur la terre,
Je suivais le noir escadron,
Et poète, mes chants de guerre
S'unissaient aux sons du clairon.

Sans moi chassez par la vallée!
Amis! jamais je n'ai faibli,
Mais dans la brûlante mêlée
La mort m'a trop tôt assailli.

Sans moi courez, battez la plaine!
Que le pays soit libre, heureux!
Vous m'avez couché sous le chêne,
Mais partout vous suivent mes vœux.

De sainte espérance enflammées,
Mon épée et ma lyre ici-bas
Me furent toujours bien-aimées
Et fidèles jusqu'au trépas.

Au coeur du chêne séculaire,
Sans faste, on a gravé mon nom;
Pourtant la gloire tutélaire
L'entoure de son pur rayon.

Où sont de plus belles couronnes
Que sur mon tombeau, que ces fleurs?
Chaque fois, printemps, tu m'en donnes
Et renouvelles leurs senteurs.

Je ne veux point de sépulture
Comme celle des fronts royaux;
Sous cet arbre, cette verdure,
Laissez-moi mon calme repos.

Et que souvent mon âme entende
Frémir les feuilles dans la nuit,
Qu'à ces branches ma lyre pende
Et vibre sous le vent qui bruit.'

G.D. FRANQUINET.

A soixante ans.**Couplets chantés a un banquet du Comité de la Société Momus.**

Mon front blanchit et ma barbe grisonne,
 Mon oeil est terne, et mon pas chancelant:
 Mes dents s'en vont, le sommeil m'abandonne,
 Ma voix tarit, mon timpan se détend;
 Mon dos se voûte et j'ai la face blême,
 Le verre échappe à mes doigts frémissants,
 Je ne suis plus que l'ombre de moi-même,
 Plaignez mon sort! Amis, j'ai soixante ans.

Mais si du temps je dois subir l'injure,
 Et si mon front de rides s'est couvert,
 Je me soumets sans plainte et sans murmure;
 Chez moi le coeur est encor jeune et vert.
 Mon sang s'enflamme aux sons de la musique;
 Le verre en main, je brave les autans;
 Près d'un minois dont la grâce me pique,
 Parfois je crois n'avoir pas soixante ans.

Ah! que d'amis que notre ère vit naître,
 Gais compagnons de nos joyeux ébats,
 De nos côtés vîmes nous disparaître!
 Où donc sont ils? ne le savez-vous pas?
 Ils sont là bas, dans le sein de la terre,
 Glacés et sourds aux accords de nos chants;
 A leur mémoire, amis, vidons ce verre!
 Combien d'entr'eux, n'avaient pas soixante ans!

A cette table, où le champagne mousse,
 J'en vois plus d'un dont la tête a blanchi,
 D'autres chez qui la barbe à peine pousse,
 Mais tous vaillants, tous narguant le souci.
 Puissent les vieux, et je suis de ce nombre,
 Se rajeunir par ces vins pétillants!
 Jeunes lurons, puissiez-vous sans encombre
 Rire et chanter encor à soixante ans!

En vous offrant, au déclin de la vie,
 Cette chanson, j'attends une faveur:
 Mes pauvres vers, ma rime peu polie,
 Accueillez les, mais sans trop de rigueur.
 Souvenez-vous que celui qui les chante
 Marche courbé sous le fardeau du temps,
 Et que la route au Parnasse est glissante
 Pour un rimeur qui compte soixante ans.

JOS. VAN HALEN.

Le Plaisir avant tout.

Loin d'aimer la misanthropie
Qui nous effle des humains,
Au nom du charme de la vie
De coeur donnons nous les deux mains!
L'union fait le bonheur sur la terre;
De ses liens pour saisir le vrai bout,
Ecoutons bien son avis salulaire:
Amis! prenons le plaisir avant tout!

D'après quelqu'esprit débonnaire
 Si nous étions nés pour souffrir,
 Pourquoi, dès notre premier père,
 Nous a-t-on permis de jouir?
 Oh jouissons! et si parfois la peine
 Vient dans nos jeux agiter son atout,
 Pour l'éviter cherchons bouteille pleine
 Et rappelons le plaisir avant tout!

Qu'en leurs excès patriotiques
 Voulant des codes sérieux,
 Messieurs les graves politiques
 Se lancent des gros mots entr'eux:
 Rions, rions de leur folie amère,
 Car pour fixer la concorde partout
 Il ne s'agit d'inspirer sur la terre
 Que le plaisir, le plaisir avant tout!

Le mendiant qui vit à peine,
 L'ouvrier qui n'a qu'un écu,
 Le richard dont la bourse est pleine,
 Les rois criblés de superflu,
 Le laboureur et la tendre fillette,
 Les mamans même et les prudes surtout,
 Chacun dira, se mettant en goguette,
 Chantons, prions le plaisir avant tout!

A.J. ARNOULD.

Elias.
Chant biblique.

(Livre des Rois. III. 19)

Sur le Horeb était assis
Un serviteur de Dieu dans un morne silence,
Sous ses pieds contemplant Israël dont les fils
Courbaient leurs fronts avilis
Devant Baal; - et ses pleurs coulaient en abondance.

Mais terrible soudain retentit dans les airs
La voix du Prophète en colère:
'Ecrase les débris de ce peuple pervers,
Seigneur! et que partout proclame ton tonnerre:
Jehovah seul est grand, il est juste et sévère.'

Et du Prophète saint la croissante fureur
 Bouillonnait dans son sein, plus sombre et plus profonde.
 Un Ange descendit: 'Bientôt le Roi du monde
 Passera dans ces lieux, tu verras ton Seigneur.'

Alors d'un noir nuage
 Jaillissant, un orage
 Fouette rocs et côteaux
 Et fait mugir les eaux.
 Tout tremble; le tonnerre
 Gronde, le pâle éclair
 Au loin embrase l'air
 De sa fauve lumière.

Et l'Ange du ciel dit: 'dissipe ta frayeur,
 Dans l'orage, Elias, ne vient point le Seigneur!'

Et des voiles funèbres
 Repandent la terreur,
 Les vents dans les ténèbres
 Sifflent avec fureur,
 Et des voix souterraines
 Hurlent, tandis qu'errants,
 Peuplent les noires plaines
 Des fantômes géants.

Et l'Ange du ciel dit au frémissant Prophète
 'Le Seigneur ne vient point escorté de tempête!'

Des feux tourbillonnants
 Vers la cime enflammée
 S'élèvent, écumants;
 A travers la fumée
 Que l'abîme vomit,
 La montagne tremblante
 Dans cette horrible nuit
 Paraît flamme ondoyante.

Et l'Ange du ciel dit: 'ne crains rien, car ton Dieu
 Ne vient point, entouré de fumée et de feu!'

A ces mots s'éteignit le bruit de la tempête;
 Et soudain au milieu d'invisibles concerts,
 Chants purs des calmes flots, des astres et des airs,
 L'hymne sacré du ciel au dessus du Prophète
 Eclata d'harmonie. - Il releva la tête. -
 Devant lui Jehovah passait.

Et le Prophète saint, abimé de respect,
 Se prosterna, le front courbé dans la poussière,
 Et ses larmes coulaient en brûlante prière.

G.D. FRANQUINET.

1853.

**Le pays natal.
(d'après le flamand de Dautzenberg)**

Quand l'hiver se retire
Des vallons reverdis,
Quand la brise soupire
Dans les bois rajeunis,
Quand la fleur ravissante
Reparaît dans nos champs,
Et le rossignol chante
Le retour du printemps,

Oh! alors se réveille
Dans mon coeur une voix,
Qui me chante merveille
De nos prés, de nos bois;
Au loin, dans la vallée,
Je crois voir le hameau,
Dont la hutte isolée
Fut mon humble berceau.

La Meuse là promène
Ses flots avec lenteur
Et s'arrache avec peine
A ce site enchanteur;
Le baiser de l'Aurore
Y fait naître les fleurs,
Qu'un beau soleil colore,
Du feu de ses ardeurs.

J'y coulai ma jeunesse
Dans un cercle d'amis,
Qu'avec même tendresse,
Encore je chéris.
Que ne puis-je leur tendre
La main, comme autrefois,
Les voir et les entendre
Sous leurs modestes toits!

Sur la plage lointaine,
Ainsi que moi, hélas!
Plus d'un gémit et traîne
De longs jours sans appas.
Ceux qu'un sort moins sévère
Attachait au logis,
De ce monde éphémère
Au ciel se sont enfuis

Ton décret, que j'adore,
Dieu! me les a ravis;
Mais il me laisse encore,
Un seul de tant d'amis!
Lui seul quelquefois pense
A l'ami de son coeur,
Aux jours de notre enfance,
Trop rapide bonheur!

Et c'est lui qui me mène
De maison en maison,
Quand vers lui me ramène
La nouvelle saison,
Et sur le cimetière,
Où nous portons nos pas,
Me dit à chaque pierre
Qui sommeille là-bas!

Lors des larmes amères
Inondent le tombeau,
Tandis que nos prières
Montent vers le Très-haut.
En partant ma main trace
Un rustique contour:
'Que là soit notre place,
Qu'elle nous couvre un jour!'

H.J. EYMAEL.

Ma dernière chanson.**Couplets chantés a un banquet du Comité de la Société Momus.**

Vous demandez une chanson nouvelle
Au chansonnier que le temps a rouillé;
Vous oubliez que ma voix est rebelle,
Et que le luth sous mes doigts s'est usé.
Mais pour vous plaire il n'est rien qui me coûte;
Le verre en main, et lorgnant le flacon,
Je chanterai, mais hélas! je redoute
Que ce ne soit ma dernière chanson.

Vin délectable, ambrosie enivrante,
Ami de l'homme, ennemi des soucis,
Viens au secours de ma voix défaillante,
Viens ranimer tous mes sens engourdis!
Qui que tu sois, divin jus de la treille,
Champagne ou Beaune, Hermitage ou Macon,
Coule à longs flots dans ma coupe vermeille!
Inspire moi ma dernière chanson!

De ce festin l'ordonnance est magique!
 Vins généreux, mets et fruits succulents,
 Parfum de fleurs, propos saillants, musique:
 Tout pour flatter et charmer tous nos sens!
 Nulle contrainte en ce lieu, point de gêne,
 Point de discorde agitant son brandon!
 L'amitié seule y règne en souveraine,
 A l'amitié ma dernière chanson!

Ah! que d'erreurs dans le monde où nous sommes!
 Même en ce jour, je m'en suis aperçu:
 A ce banquet je ne vois que des hommes,
 Pourquoi d'ici le sexe est-il exclu?
 C'est une erreur, erreur des plus flagrantes,
 Et pour laquelle il n'est qu'un seul pardon:
 Buvez sans trêve à nos dames absentes!
 Beau sexe, à toi ma dernière chanson!

A mon convoi, quand aura sonné l'heure,
 Vous vous rendrez, tous, j'en suis convaincu,
 Pour m'escorter vers la sombre demeure,
 D'où nul mortel n'est jamais revenu.
 Pas de discours sur ma tombe, de grâce,
 Rien qu'une croix, un coup de goupillon!
 Chantez tout bas: Requiescat in pace!
 Et ce sera la dernière chanson.

JOS. VAN HALEN.

Inhoud.**Auw Momus leedsches.**

Momus-vreúgd pag. 3

Momus-múts pag. 5

* * * * *

Momus 4 × XI jaorig jubilei pag. 9

J.B. Arnould.

Le plaisir avant tout pag. 100

H.J. Eymael.

Momus' vierde jubelfeest pag. 51

Levenswijsheid pag. 58

Lijkkransje pag. 69

Anch' io son pittor'?

pag. 77

Absence pag. 83

A une fleur pag. 91

Le pays natal pag. 105

G.D. Franquinet.

Mastreechter klanken	pag. 11
Laot klinken ⁿ de glazer	pag. 15
Veer zien us weer	pag. 26
De lindeboum van Can	pag. 31
Oppen Heugemerweeg	pag. 40
In de hei	pag. 46
De Elfenheuvel	pag. 55
Le chevalier Olaf	pag. 87
Sur la tombe de Körner	pag. 95
Elias	pag. 102

Laurent Polis.

Chariteit	pag. 13
De braven ambachtsmaan	pag. 23
Adieu aon den auwe ⁿ Momustempel	pag. 28
Allemans vrund	pag. 37
Op 't Mastreechter beer	pag. 44

W.P. Ruysch.

Cornelia Jacobson	pag. 63
-------------------	---------

Trouillard Hanssen.

Bruiloftslied	pag. 60
Jacob van Oldenbarnevelt	pag. 71

Jos. van Halen.

Mon jardin	pag. 81
Abdel- Kader	pag. 85
Djanetta	pag. 93
A soixante ans	pag. 98
Ma dernière chanson	pag. 109

Th. Weustenraad.

't Geld	pag. 17
't Vreugjaor	pag. 34